45ste jaar. — Nr 99. Zaterdag 20 Augustus 1898.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement:

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** cent^mes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. enp drukregel.

TONGEREN, DEN 20 AUGUSTUS 1898.

Van alles wat.

De wereld is vol deugdrieterij, het socialism zal dat alles uitroeien. Om te beginnen zal men alles nemen wat een ander bezit. Gij hebt een erfdeeltje van uwe ouders genoten; Geeft af! Door zweeten en zwoegen hebt gij een kapitaaltje bijeengescharreld, en gij droomt eene rooskleurige toekomst voor uw kind. Mis! uw zoon zal het moeten afgeven! dat *sommetje* ware misschien voor uwe nakomelingschap de grondsteen eener fortuin! Neen! neen! onteigend zullen zij worden, en zulks « in naam der *rechtveerdigheid !!!* »

« Niets zoo rechtveerdig als die onteigening » schrijft *Vooruit* van 7 Augustus l.l. « *want de rijken bezitten alleen wat zij gestolen hebben of geërfd hebben van de dieven, — de onteigenaars!* » Het is de herhaling van de beruchte spreuk van Proudhon: « *Eigendom is diefstal!* »

* * *

Dat men met zulke grondbeginselen tot uitzinnige gevolgen dwaalt, is gansch natuurlijk.

Alle bezitters zijn dieven! Defuisseaux, Vander Velde, Bebel en honderd andere roode kopstukken zijn dieven! Gewis, de opstellers van *Vooruit* zijn geene vlaiers! Alle eigenaars, alle bezitters zijn dieven!

En weet gij, wie eigenaar is? in hetzelfde nummer van *Vooruit* leest men: *Hij die waarde schept, is de eigenaar ervan* ». Een man bevrucht eenen dorren akker met zijn zweet. De socialistische Staat geeft hem den akker in eigendom: de man heeft er recht op: Hij heeft de waarde geschapen.

Die arbeider zwoegt voort en verzamelt schatten. Daarvan is hij toch wel degelijk de bezitter. Na zijne dood echter zal zijn zoon noch den akker — door zijns vaders zweet bevrucht! — noch de schatten — de langzame vrucht van vaders levenslang zwoegen — mogen bezitten: het roode gemeenebest zal hem toesnauwen: Gij hebt die waarde niet geschapen! Dat is afschuwelijk! Het is de onderdrukking van alle zucht naar verheffing, want, wie ter wereld zal zich in zweet stellen om welstand te veroveren, indien hem op voorhand verboden is zijn kroost deelachtig te maken aan de vruchten van zijn zwoegen? Het vooruitzicht, de spaarzaamheid is met zulk stelsel gedood! Nog iets; na den dood van hem, die de waarde des dorren bodems geschapen heeft, zal men zich afvragen, wien hoort dien akker nu toe: Natuurlijk zal vader Staat komen en zeggen: aan mij! Aan hem? Heeft hij de waarde geschapen? Voorwaar neen! *De Staat zal dus de dief bij uitmuntendheid wezen!*

Afschaffing van het erfrecht leidt tot maatschappelijk verval!

* * *

De socialisten van Luik hadden voor zondag, eene monsterbetooging aangekondigd. Zij wilden namelijk de lokalen inhuldigen, die zij sedert lang als huurders gebruikten, maar die zij nu gekocht hebben, vergroot en hersteld.

Die lokalen zijn gelegen op de *Place Verte*, naast de lokalen van de *Association Libérale*, op twee stappen afstand van de *place St-Lambert*.

De betooging schijnt niet te hebben beantwoord, ten minste voor wat het getal betreft, aan den oproep der inrichters.

De Luikenaars meenden een leger in hunne straten te zien voorbijtrekken. Welnu, er waren geen 5000 man! Dit is nauwelijks 1/8 van de socialistische kiezers, die de stad bij eene algemeene kiezing kan opleveren.

Onder dit opzicht is de zaak ten volle mislukt en men verzekert dat de redevoeringen, uitgesproken in de *Populaire* door de gewone redenaars van den troep, er onder geleden hebben.

Daarentegen waren er veel roode vlaggen, veel muziekkorpsen, benden vrouwen en zelfs kinderen... *Citoyen* Van der Velde was opzettelijk van Brussel gekomen, om de broeders en vrienden geluk te wenschen.

Iedereen heeft zich — het dient erkent te worden — correct gedragen en nergens is zooveel ik weet de orde gestoord.

Gij weet dat tot hiertoe, met het oog op de openbare orde, de socialistische stoeten van 1 mei altijd verboden werden te Luik. De socialisten hebben zondag het veld vrij gehad en zij hebben er geen misbruik van gemaakt. De burgemeester, die afwezig is, werd vervangen door een schepene.

* * *

De Koning was van oordeel dat zijn eerste minister zich te veel door den arbeid vermoeide. Om hem te verplichten rust te nemen, heeft hij hem ingescheept aan boord van zijn yacht, om hem, zooal niet de kusten, dan toch de mariniers en de oorlogschepen van Engeland te laten bewonderen.

Natuurlijk is er hier een pleziertochtje. En toch kan ik niet nalaten er iets meer in te zien dan eene eenvoudige wandeling op het water.

Onze vorst legt sedert eenigen tijd eene bijzondere voorliefde aan den dag voor scheepvaartzaken; men zegt dat hij de inrichting eener krijgsmarine zou aanzien als een nuttig werktuig voor de ontwikkeling van onzen handel en nijverheid.

Kan men nu niet voorstellen dat Z. M. tracht zijne gedachten te doen deelen door den achtbaren M. de Smet de Nayer, voor welken hij overigens ware achting koestert?

Ik stel enkel de vraag; indien de veronderstelling, die ik uitdruk, werd gelogenstraft, zou ik de laatste zijn om mij daarover te beklagen; wel integendeel!

* * *

Aan onze jonge mannen wordt de volgende goede raad gegeven:

« Wat moet de jonge werkman doen om later als hij een eigen huishouden zal inrichten, in staat te zijn zich een werkmanshuis aan te schaffen?

» Hij neme een boekje op de spaarkas, hij spare wekelijks eenige centen en op 20 of 25 jarigen ouderdom zal hij twee of drij honderd fr. bezitten en met die som kan hij een fraai huis bouwen. Het geld dat hem ontbreekt wordt hem verschoten; in plaats van huisgeld moet hij eene zekere som als intrest der geleende gelden betalen en na eenige jaren heeft hij den volten eigendom zijner woning. Komt de vader des huisgezins eerder te sterven, dan treden de weduwe, de kinderen of de erfgenamen aanstonds na het overlijden in bezit van het huis.

» Werklieden, denkt daar wel op na en laat de gelegenheid niet voorbijgaan, gij zult er u later niet over beklagen. »

* * *

De belgische pers heeft aan Bismarck kolommen druk gewijd. Ten tijde zijner macht, en vooral toen hij den oorlog voerde tegen de Kerk, die hij de « zwarte internationale » noemde en op gelijke voet stelde met het socialism, was Bismarck de afgod onzer liberalen.

Hunne bewondering is sedert dien leelijk gezakt, wat blijkt uit de artikels, die zij over hem geschreven hebben. De waarheid is dat Bismarck, van het oogenblik dat hij naar Canossa was gegaan en aan de katholieken de hun beloofde godsdienstvrijheid moest teruggeven, seffens ophield voor onze onverdraagzame doctrinairs een groot man, een genie te zijn.

Men heeft vele zijner woorden aangehaald, maar daar is er een, dat hij uitsprak in den Rijksdag en dat magherinnerd worden, daar't hem eer aandoet. Een van de gestampte doctrinairs, die men in Duitschland de nationaal-liberalen noemt, bevoelt het godsdienstig onderwijs en hemelde de onzijdige zedeleer tot in de wolken op.

Bismarck stond recht en deed eene krachtdadige weerlegging van het stelsel onzer vrijmetselaars weerklinken.

« Gij beweert iets uitgevonden te hebben, » zegde hij tot den spreker: ik loochen het. » Wat gij uwe beginselen van zedeleer » noemt, hebt gij aan het christendom ontleend. De christene zedeleer is die welke » na 18 eeuwen aan het menschdom nog » het leven schenkt. Arme ellendelingen die » ge zijt, gij huldt u in de lompen van die » zedeleer en toch verloochent gij haren » stichter. Al wat ge goeds kunt onderrichten komt uit het Evangelie; aan u behooren slechts de weglatingen en verminkingen, die ge de leer van Christus deed » ondergaan. »

Op het oogenblik dat deze woorden werden uitgesproken, regeerde het ministerie der 7 Br.. vrijmetselaars over België, en trachtte in onze scholen dit zelfde onzijdig onderwijs in te planten, om den catechismus te verjagen.

Bismarck hield niet van vrijdenkers: hij had overigens te veel regeeringszin om te gelooven dat de menschen te beheeren zijn met loocheningen.

Onder dit opzicht was hij meer voornitziende dan de doctrinairs.

Torpedobooten.

Torpedobooten worden terecht genoemd de sluipmoordenaars van de marine. De zending van eene torpedoboot is, om dicht bij een oorlogschip te komen, eene torpedo af te zenden naar het zwakste gedeelte van dat schip en het te doen zinken.

De man op een torpedoboot heeft een vijfde van een duim staal tusschen zich en de zee. Niet alleen zijn haar wanden niet bestand tegen het vuur van den vijand, maar zelfs de kogel van een gewoon geweer of eene groote revolver kan haar doorboren.

Op een gewoon schip bestaat nog gelegenheid om achter eenig voorwerp te komen, dat een naderend projectiel een andere werding kan geven. De bemanning van eene torpedoboot staat zoo goed als in de open lucht. Een kogel, die het vaartuig treft, gaat er doorheen van voor tot achter.

De boot is gebouwd van het dunste staal, zoo dun, dat de botsing met eenig zwaarder voorwerp haar als een kaartenhuis in elkaar doet vallen. Het varen aan boord van een torpedoboot is onuitstaanbaar voor het sterkste gestel, uit hoofde van de voortdurende schudding en het door het water snijden met de snelheid van een exprestrein.

De dienst, zelfs in vredestijd, is zoo uitputtend, dat de bemanning na verloop van enkele dagen oefening, weer afgelost moet worden, wijl de sterkste magen er voor bezwijken. De torpedoboot ligt ter zijde van een kruiser, tot hare diensten vereischt wordt. Dan wordt haar bemanning geroepen om te handelen of sterven.

Daar is 's avonds een oorlogschip aan den horizon verschenen. Het moet vernield worden. De torpedoboot moet er op af. De kapitein commandeert: « Op, jongens! » Het beduidt: « Op ten dood. » Heel stil worden de torpedo's van beneden opgeheschen, op hunne plaats gevoerd en de afvuurbuizen gericht; de snelvuurstukken worden bemand, en de boot vliegt over de ruischende golven. Plotseling schiet er een helder licht uit van den horizon. Het is het zoeklicht van den vijand.

Nu begint de wedloop ten dood. Er is nog 2 mijlen afstand tusschen den vijand en de torpedoboot en reeds vallen de kogels hier en daar, bewijze dat de kanoniers op dat schip den afstand meten. Nu blijft de kapitein van de torpedoboot de keuze over in zijn koers te blijven of te keeren, het eene is even gevaarlijk als het andere, en zijn doel is, om tot op zes- of achthonderd meters den vijand te naderen.

Inmiddels verricht ook de kogelregen van het slagschip zijn doodelijk werk. De torpedoboot is doorboord, het water loopt binnen door een dozijn lekken, dooden en stervenden liggen over het dek. Maar nog heeft geen der kogels de torpedo's geraakt, welker ontplofling geen spoor zou overlaten van het kleine vaartuig. De mannen bij de torpedobuizen vallen de een na den andere en worden door anderen vervangen; zij verrichten hunne taak met grimmige vastberadenheid, terwijl de boot voortuit snelt als een tijger op zijne prooi.

Eindelijk is het oogenblik gekomen. Achthonderd meters. Over gaat de helm, bij zwenkt en twee van haar buizen braken dood en vernieling. Het vijandelijke schip is getroffen, het zinkt in de diepte weg. Het volk juicht en is gelukkig, als er nog iemand op de torpedoboot is overgebleven om haar weer weg te sturen. Zoodanig is het vechten op eene torpedoboot.

De torpedoboot-vernielers of jagers zijn gewapend met snelvuurgeschut om den dunnen staalwand van eene torpedoboot te doorboren en de boot te vernieleu. Zij zijn buitengewoon snelvarend (31 knoopen) ook van torpedo's voorzien en kunnen een oorlogschip ook doen zinken.

De Fransche Opeischers of Requisiteurs.

Nadat de Sansculotten van over 100 jaar ons Volk met eene oorlogsboete van 20 millioen fr. geslagen hadden, (zij rond 20 fr. per kop), zonden zij eene geheele vlucht roovers, onverzadelijke gieren in onze dorpen en steden rond, om benoodigheden voor het Fransche leger op te eischen.

Die roovers, handelende in naam der wet, noemden zich requisiteurs, en schenen te denken, dat ons Volk zonder eten of van den hemelschen dauw kon leven; want ze vroegen en eischten alles: wijn; bier; genever; brandewijn; melk; boter; vet; smout; roet; eieren; aardappelen; hooi; haver; stroo; rapen; wortelen; brood; spek; kiekens; eenden; zwijnen; kalveren; koeien; paarden; wollen dekens; lijnwaad; vlas; kousen; schoenen; pannen; potten; kannen; kortom, het gerief uit de keuken; de kleeren uit de kas, het brood uit de schapraai en het vee uit den stal.

De opvischer las zoo eene eindeloozs lijst op de dorpsplaats in het bijwezen der gemeentevoorheden af, en liet daarna in felle woorden weten, dat hij dit alles eischte in naam der almachtige Fransche Republiek, dat het tegen den gestelden dag en de gestelde uur op de aangewezen plaats moest afgeleverd zijn, zoo niet, dat het dorp vijandig verklaard door de wetten der Groote Natie, en als dusdanig zou gebrandschat en geplunderd worden.

Welaan, zetten wij ons eens in het geval van onze ongelukkige voorouders. Ziet gij onze boeren en dorpelingen uit alle stegen en straten hunnen voorraad aanbrengen en op de dorpsplaats afleveren?

« Ik zou het niet doen, voor den dood niet, hoor ik mij antwoorden.

Dat men nu zoo eene taal houdt, nu dat er geen kwaad van kan, dat nemen wij volgaarne aan; maar over 100 jaar mocht men den toon zoo niet aanslaan. De boeren van toen hadden ten minste zoovel hart in 't lijf en meer dan eens hebben zij beproefd omtegaan de roovers op te spannen; maar de Sansculotten waren zoodanig onverbiddelijk, straften zoodanig streng de minste tegenwerking dat het volk eindigde met toe te geven, en zelfs hunnen voorraad op de fransche fourragiewagens laadden.

En denkt nu niet, vrienden lezers, dat men er af was, met eenen keer te geven; neen, nauwelijks was de eene opeischer weg, of er stond een andere en 't was genoeg dat een Franschman, met eenen langen knevel, eene haren muts op, en met een sabel in zijne hand, de goesting kreeg om een dorp uit te buiten, om kort daarna de trompet te hooren schallen, die de dorpsoverheden voor den roover riep, om te komen hooren wat de fransche schuiver in naam der groote natie vereischte.

Het is schier niet vandoen te zeggen, dat ons volk op korten tijd zoo arm was als Job; in zoo verre dat er hier veel menschen stierven van honger en gebrek, zoodat de Sansculotten genoodzaakt waren, al die nog wat overhadden, met geweld te dwingen hunnen overschot aan de noodlijdenden af te geven.

Voegen wij daarbij, dat er hier schromelijk strenge winters alvervriezend rondsloegen, dat er honderde rooversbenden het land alliepen en overal schrik en angst verspreidden, en denkt nu wat ons volk in dien schromelijken « Besloten Tijd » uitgestaan en geleden heeft.

Neen, neen, wij moeten het niet zwijgen: de Sansculotten waren gemeene dieven, roovers zonder hart, en wij hebben geene reden om ze te ontzien, vermits zij meer dan genoeg gedaan hebben, om het schandemerk diep en onuitgroeibaar in den schouder gebrand te worden.

Waterleiding.

Gedurende deze dagen van groote hitte die wij doorstaan, doet de noodwendigheid eener waterleiding zich meer en meer gevoelen.

Wij zijn gelukkig aan onze lezers te kunnen mededeelen dat de stedelijke regeering zich ernstig met dit vraagstuk bezig houdt en dat alles laat verhopen dat binnen korte maanden eene waterleiding in onze stad zal ingericht worden.

Boulevards.

Wat heeft het tongersch geuzenbladje toch al niet uitgekraamd tijdens het aanleggen der boulevards tusschen de Maestrichter- en Bilserschepoorten! Heden is het door eenieder herkend dat men wijs gehandeld heeft met den stadswal niet af te breken. De wandeling tusschen de Maestrichter- en de Bilserschepoorten is geroepen de schoonste der stad te worden.

Weg van Coninxheim.

Het plaveien van den weg naar Coninxheim zal fr. 56.860 kosten, welke de stad genoodzaakt zal zijn te betalen! zoo schreeuwt het geuzenbladje. Doch het vergeet er bij te voegen dat het deel door de stad te betalen slechts fr. 12.000 zal bereiken en dat het overige door subsidies zal gedekt worden. Welke eerlijkheid!

Wij wenschen dat onder dezelfde voorwaarden de stad hare voornaamste kiezelwegen in geplaveide wegen kan herschapen. Overigens, indien het geuzenbladje van gedachte is dat de plaveiing van den weg naar Coninxheim zulk eene slechte speculatie is, dat het eens aan zijne vrienden van den raad vrage waarom zij dit werk gestemd hebben.

Sluiting van de veemarkt.

Daar er zich eenige gevallen van mond- en klauwzeer in gemeenten onzer omstreken opgedaan hebben, heeft het gouvernement den doorgang van het vee verboden en voorloopig de sluiting van de markt van Tongeren bevolen.

* * *

De ziekte komt ons over van de duitsche grenzen. Dezaangaande schrijft men aan de *Meuse*, onder datum 14 Augustus:

Het mond- en klauwzeer dat, sedert meer dan een jaar in verscheidene gemeenten van het distrikt Eupen heerschte, heeft zich spoedig in al de aanpalende gemeenten uitgebreid. De doorgang der hoornbeesten komt verboden te worden in de gansche streek van Eupen en de wegen die door de weiden gaan, zijn gesloten door orde der policie.

Deze plaag der landbouwers is, ongelukkig, ons land binnengedrongen; voor het oogenblik zet zij haar vernielingswerk in al onze gemeenten, langs de grenzen gelegen voort en haast zich, met rassche schreden, naar het midden van het land van Herve. Wat merkwaardig mag geheeten worden, is dat deze ziekte niet alleen de runddieren, maar ook nog de personen aangrijpt. Verscheidene menschen zijn er, voor het oogenblik, van aangetast.

* * *

Het is zeer moeilijk de muil- en klauwziekte in haren gang tegen te houden. Dikwijls breekt zij uit in eene gemeente of in eenen stal, zonder dat daar de minste schijnbare oorzaak toe bestond.

De markten sluiten en de beesten beletten uit den stal te komen, dat zijn grove maatregelen die andere belangens kwetsen en welke men slechts kan gebruiken in de dringendste gevallen.

De ziekte is in België ingevallen langs de Pruisische grens in de kantons Verviers en Aubel. Zij is ons niet toegekomen langs de naburige Hollandsche grens dewijl deze sedert lang gesloten is.

Laat ons hopen dat de wijze maatregelen door de Belgische overheden genomen ons weldra van de kwaal zullen verlost hebben.

Examens.

M. Léon Delvoie van Canne komt het examen van ingenieur-suikerkundige af te leggen.

M. H. Fagard van Althoesselt heeft, *met groote onderscheiding*, het laatste examen van vereerts algelegd.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

De giften voor de tombola ingericht door de Maatschappij van Onderlingen Bijstand « **Het BURGERWELZIJN** » zullen met erkentelijkheid ontvangen worden in het lokaal der maatschappij, HONDSTRAAT, alsook bij M. Joseph DECKERS, voorzitter der Maatschappij.

Posterijen. — In September worden, bij den Postdienst, wedstrijden uitgeschreven voor zes en zeventig plaatsen van hulpklerk, bij helft te verdeelen tusschen burgerlijke candidaten en de vrijwilligers en oud-vrijwilligers van het leger.

De jongelieden, die de voorwaarden van dezen wedstrijd wenschen te kennen, wenden zich tot de postkantoren.

De aanvragen van de burgerlijke candidaten worden ontvangen tot 31 Augustus en die van de vrijwilligers, tot 28 dezer maand.

Bericht. — In den loop der maand September 1898, zal er te Tongeren *op aanvraag van het landbouw comice*, eene tijdelijke melk-rijschool voor meisjes, van drie maanden duur, geopend worden.

Het bijwonen der leergangen is kosteloos.

Om in de school als leerlingen aangenomen te worden, moeten de meisjes de volgende condiiën vervullen: minstens vijftien jaren oud zijn; een goed lager onderwijs bezitten, gesteund op een getuigschrift, de noodige lichaamskracht hebben en zich schriftelijk verplichten de lessen regelmatig te volgen.

De aanvragen van inschrijving moeten voor 10 September aanstaande aan M. Derwa, Staatslandbouwkundige te Tongeren, gezonden worden.

VOLKSBOND ST-MATERNUS. — Morgen Zondag, 21 Augustus, om half negen 's avonds, zal een **schoon Concert** door de « Symphonie der Concordia » in den tuin van den *Volksbond St-Maternus gegeven worden.*

Al de leden zijn er met huune familie op uitgenoodigd.

WERK DER BROODEN VAN DEN H. ANTONIUS. — *Ontvangene giften:* Voor eene bekomen gunst 5 fr. — Om eene gunst te bekomen 1 fr. — Uit dankbaarheid 5 fr.

Riempst-Heukelom. — De « Vereenigde Vrienden » brachten zondag laatsleden eene serenade aan den heer Emile Guffens, die onze jeugdige muziekmaatschappij met een schoon rieuw vaandel bejaftigde.

Die prachtige driekleurige banier, uit fijne zijde vervaardigd, mag voorwaar een kostbaar geschenk genoemd worden.

Geen wonder, dat, bij die gelegenheid, onze gemeente volop in feest was. Ook was eene menigte vreemdelingen naar ons vreedzaam dorpje toegestroomd.

Den ganschen namiddag, wisselde het daverend kanongebulder af met de lieflijke tonen der muziek. De verlichting des avonds gelukte volkomen. De gevel van den « LINDENHOOK » was met ontelbare lichten doorzaaid, en midden dier menigte Venitiaansche lampen prijkte eenen prachtige transparant. Tot ieders verrukking werd ook een schoon vuurwerk afgestoken.

Eere aan Mijnheer Guffens, den held van dit feest!

Men had geene betere keus kunnen doen, toen men hem 's avonds voor het feest, met eenparigheid van stemmen als Eere-Voorzitter van ons Fanfarengezelschap uitriep.

Eere ook aan onzen iverigen Bestierder, die onze jeugdige muzikanten met haast in de muziekkunst weet voor uit te zetten, en wij mogen thans fier zijn op onze muziekmaatschappij, die op zoo korten tijd reeds goed ingericht is. XX.

DE HUT
VAN
ONKEL TOM

36de VERVOLG.

Wat kan nu in zulk eene maatschappij een man van menschelijk gevoel anders doen, dan zoeven hij kan zijne ooges sluiten en zijn hart verbarden? Ik kan alle misbaandelde ellendelingen niet koopen. Ik kan geen dolend ridder worden en ondernemen om ieder onrecht in zulk eene stad als deze te herstellen. Het eenigste dat ik doen kan is: beproeven om er mij zelven vrij van te houden.

St-Clare's gezicht bleef voor eens poos betrokken; maar eensklaps zijnen vroolijken glimlach hernemende, zegde hij:

— Kom, kom, Nicht, blijf daar niet staan als eene dreigende oogluksprofetes. Gij hebt nog maar even een hoekje der gordijn opgelicht, nog maar even een proefje er van gezien, hoe het op eene of andere manier door de geheele wereld toegaat. Als wij alle akeligheden van het leven willen opzoeken en beloeren, zullen wij nergens lust meer in hebben. Dat zou hetzelfde zijn alsof men al te nauwlettend de details van Dina's keuken wou bekijken. En St-Clare strekte zich weder op de sofa uit en ging levens voort met lezen.

Ophelia zette zich neer, haalde haar breiwerk uit en bleef met een gezicht vol barsche verontwaardiging zitten breien; maar terwijl zij breide en peinsde, brandde het vuur in haar binnenste voort en eindelijk barstte zij uit:

— Ik zeg u, Augustine, ik kan mij niet over zulke dingen heenzetten, indien gij dat al doen kunt. Het is verfoeielijk van u, zulk een stelsel te verdedigen, zoo denk ik er ook over.

— Wat nu? zegde St-Clare opkijkende. Begint gij er nog eens over?

— Ik zeg dat het verfoeielijk van u is, zulk een stelsel te verdedigen, herhaalde Ophelia met toenemende warmte.

— Ik het verdedigen, lieve jufvrouw? Wie heeft ooit gezegd dat ik het verdedigde? zegde St-Clare.

— Wel zeker verdedigt gij het, dat doet gij allen, gij Zuidlanders. Waarom houdt gij slaven, als gij dat niet doet?

— Zijt gij dan zoo dood-onnoozel, dat gij nog denkt dat iemand op de wereld ooit iets doet dan wat hij voor recht houdt? Doet gij nooit iets, of hebt gij nooit iets gedaan, dat gij niet voor geheel recht houdt?

— Als ik dat doe heb ik er berouw voor, hoop ik, antwoordde Ophelia en liet vinnig hare breinaalden ratelen.

— Ik ook, zegde St-Clare, onder het schillen van een oranjeappel. Ik heb er op den duur berouw over.

— Waarom gaat gij er dan mede voort?

— Zijt gij nooit voortgegaan met kwaad doen, nadat gij er al berouw over hadt, goede Nicht?

— Welnu, ja, maar alleen als ik in zware vervoeking was, antwoordde Ophelia.

— Welnu, ik ben in zware vervoeking, hervatte St-Clare. Dat is juist de moeielijkheid.

— Maar ik neem mij dan altijd voor om het niet meer te doen en beproef ook het te laten.

— Welnu, ik heb mij al tien jaren lang voorgenomen het niet meer te doen, zegde St-Clare; maar ik heb mij er toch, hoe dan ook, niet van af kunnen houden. Zijt gij van al uwe zonden afgekomen, lieve Nicht?

— Neef Augustine, antwoordde Ophelia en legde haar breiwerk neer. Ik zal het zeker wel verdienen dat gij mijne tekortkomingen bestraft. Ik weet dat het maar al te waar is wat gij zegt, niemand kan dat dieper gevoelen dan ik; maar het komt mij toch voor dat er eenig verschil is tusschen u en mij. Ik geloof dat ik liever mijne rechterhand zou willen afhouwen, dan dag aan dag voortgaan met te doen wat ik voor kwaad hield. Maar niettemin is mijn gedrag zoo weinig overeenkomstig met mijne belijdenis, dat het mij niet verwondert dat gij mij bestraft.

— Och kom, Nicht, zegde Augustine, zich voor haar op den grond zettende en zijn hoofd in haren schoot leggende, neem het niet zoo geducht ernstig op! Gij weet wel welk een deugniet van een jongen ik altijd geweest ben. Ik heb er liefhebberij in om u te plagen en uwen toorn gaande te maken, anders is het niet. Ik weet wel dat gij waarhopig, ontzettend braaf zijt; ik wordt er bang van als ik er aan denk.

— Maar dit is een ernstig onderwerp, Auguste, mijn jongen, zegde Ophelia, hare hand op zijn voorhoofd leggende.

— Akelig ernstig, zegde St-Clare, en ik, maar ik praat niet gaarne ernstig bij warm weder. Met al die dingen gelukt het iemand toch niet eene heel hooge zedelijke vlucht te nemen, en ik geloof, daar vind ik eene theorie, zegde hij, eensklaps opstaande. Ik begrijp nu de reden, waarom gij Noordelijke natiën altijd deugdzamer zijt dan wij Zuidelijke; ik begrijp nu de geheele zaak.

— O, Auguste, gij zijt toch een ongelukkig loshoofd.

— Ben ik? Nu ja, het zal wel waar zijn; maar voor eene enkele maal wil ik toch eens ernstig wezen, als gij mij eerst dat mandje met oranjeappelen eens aangeeft; want ik moet mij tusschenbeide eens kunnen verfrischen, als ik mij zoo zal inspannen. Nu begin ik, vervolgde hij, het mandje naar zich toehalende. Als het in den loop der wereldsche zaken voor iemand noodig wordt, twee of drie dozijn van zijne mede-aardwormen in gevangenschap te houden, verricht een voegzaam ontzag voor de gevoelens der maatschappij.

— Ik zie niet dat gij ernstiger wordt, viel Ophelia hierop in.

— Wacht maar, ik kom er toe, gij zult hooren. Om kort te gaan, Nicht, zegde hij, terwijl zijn gezicht eensklaps ernstig werd, over de slavernij, in het afgetrokkene beschouwd, kan, naar ik meen, slechts een gevoelen bestaan. Planters, die er geld mede moeten winnen, staatkundigen, die er gezag door willen voeren, mogen de taal en de zedeleer verdraaien en verwringen, zoodat de wereld verbaasd staat over hunne schranderheid; zij kunnen de natuur en wat weet ik al meer, in hunnen dienst nemen; maar na dat alles gelooven zij en de wereld, toch niet meer er aan. Het komt van den duivel, kortaf gezegd, en naar mijn begrip is het een goed proefje van hetgeen hij in zijn vak doen kan.

Ophelia hield op met breien en zag hem verwonderd aan; St-Clare, die zich met hare verbazing zeer scheen te vermaken, vervolgde:

— Gij schijnt u te verwonderen; maar als gij mij wilt laten uitspreken, zal ik ronduit zeggen wat ik denk. Die vervloekte zaak, vervloekt door God en menschen, wat is zij? Ontruk haar alle optooisel, zoek naar hare kern en haren wortel, en wat is zij dan? Wel, omdat mijn broeder Quashy onkundig en zwak en ik schrander en sterk ben, daarom mag ik alles stelen wat hij heeft, het behouden, en hem alleen zooveel geven als mij belieft. Al wat te vuil en te onaangenaam voor mij is, mag ik Quashy laten doen. Omdat ik zeer gaarne werk, zal Quashy werken. Omdat de zon mij verbrandt, zal Quashy in de zon staan. Quashy zal het geld verdienen en ik zal het verteren. Quashy zal zich in een modderplas leggen, opdat ik er droogvoets kan overstappen. Quashy zal mijn wil doen en niet den zijnen, al de dagen van zijn leven op de aarde, en eindelijk alleen zooveel kans op den hemel hebben, als mij gelegen komt. Dit bloed ik ten naastebij voor wat de slavernij is. Ik daag iedereen uit om ons slavenwetboek te lezen, gelijk het in onze wetten staat, en er iets anders van te maken. Men praat van misbruiken der slavernij. Draaierij! De zaak zelve is een gruwelijk misbruik.

St-Clare was opgestaan en ging met haastige schreden op en neer. Zijn gelaat gloeide door het vurige van zijn gevoel, zijne blauwe oogen flikkerden, en zonder het zelf te weten maakte hij hevige gebaren. Ophelia had hem nog nooit in hevige gebaren. Ophelia had hem nog nooit in zulk eene stemming gezien en bleef roerloos zitten, zonder een woord te spreken.

— Ik verklaar u, vervolgde hij, eensklaps voor zijne Nicht staan blijvende, het baat wel niet wat men over de zaak denkt of zegt, maar ik verklaar u toch, er zijn oogenblikken geweest waarop ik dacht dat als het geheele land maar verzonk, en al dat onrecht en die ellende voor het licht verborg, ik gaarne mede wilde verzinken. Als ik met onze stoombooten of door het land heen en weer reisde, om slaven op te koopen, en bedacht dat eiken laaghartigen, verdierlijkten kerel, dien ik zag, door onze wetten werd vereoorloofd om den despoot te worden van zoovele mannen, vrouwen en kinderen als bij voor zijn met stelen, bedriegen of spelen gewonnen geld kon koopen, als ik zulke werkelijk eigenaars zag van weerlooze kinderen, van jonge meisjes en vrouwen, dan was ik op het punt om mijn land, om het geheele menschdom te vervloeken.

— Augustine! Augustine! riep Ophelia uit; nu hebt gij toch zeker genoeg gezegd. Nog nooit in mijn leven heb ik zoo iets gehoord, zelfs niet in het Noorden.

— In het Noorden? herhaalde St-Clare, terwijl de uitdrukking van zijn gelaat eensklaps veranderde en hij zijn gevoenen onverschilligen toon hernam. Ba! Gij, Noordlanders, zijt koud van bloed; gij zijt koel in alles. Gij kunt niet zoo hartelijk vervloeken als wij, wanneer wij er eens toe komen.

— Nu, maar de vraag is... begon Ophelia.

— O ja, zeker, viel St-Clare er op in, de vraag is, en eene lastige vraag is het: Hoe zijt gij in dien staat van zonde en ellende gekomen? Wel, ik zal u antwoorden met de goede oude woorden, die gij mij op zondagen placht te leeren. Ik ben zoo geworden door de gewone voortplanting des geslachts. Mijne bedienden waren die van mijnen vader, en wat nog meer is, van mijne moeder, en nu zijn zij de mijne, zij en hun nakroost, dat al vrij aanzienlijk is. Mijn vader, gelijk gij weet, kwam uit Nieuw-Engeland; en hij was juist zulk een man als uw vader, een echte oud-Romein, rechtschapen, vurig, edeldenkend en met een ijzeren wil. Uw vader vestigde zich in Nieuw-Engeland, om over rotsen en steenen te heerschen en de natuur zijn onderhoud af te dwingen; de mijne vestigde zich in Louisiana, om over mannen en vrouwen te heerschen en hun zijn onderhoud af te dwingen. Mijne moeder, vervolgde St-Clare opstaande en naar een portret gaande, waarnaar hij met een blik vol teederheid en eerbied opzag: zij was goddelijk. Zie mij maar zoo niet aan, ik weet wel wat gij meent. Waarschijnlijk was zij van sterfelijke geboorte: maar zooveel ik ooit heb kunnen opmerken, had zij geen spoor van menschelijke zwakheid of dwaling; en allen die zich haar nog herinneren, hetzij slaven of vrijen, dienaren, bekenden en bloedverwanten, allen zeggen hetzelfde. Welnu, Nicht, die moeder is alles geweest, wat jareulang tusschen mij en een volslagen ongeloof stond. Zij was een aanschouwelijk bewijs van het Nieuwe Testament voor mij, een levend verschijnsel dat verklaard moest worden, en dat op geene andere wijs verklaard kon worden dan door de waarheid dier leer. O moeder, moeder! riep St-Clare uit, als in verrukking zijne gevouwen handen opheffende; en toen zich eensklaps bedwingende, kwam hij terug, zette zich op de sofa en vervolgde:

— Mijn broeder en ik waren tweelingen; en men zegt, gelijk gij weet, dat tweelingen op elkander gelijken moeten, maar wij waren in alle opzichten elkanders contrasten. Hij had zwarte vurige oogen, koolzwart haar, sterk sprekende romeinsche trekken en eene bruinachtige kleur; ik had blauwe oogen, lichtbruin haar, grieksch profiel en eene blanke kleur. Hij was vriendelijk en edelmoedig voor zijne vrienden en gelijken; maar trotsch, heerschzuchtig en hard voor zijne minderen, en geheel onbarmhartig voor alles wat zich tegen hem verzette. Oprecht waren wij beiden, bij uit trotscheid en ongeveinsdheid, ik uit zekere ideale waarheidsliefde. Wij hielden veel van elkander en hadden toch nu en dan ongenoegen, gelijk het met jongens gewoonlijk gaat; hij was de lieveling van mijnen vader en ik die van moeder.

Ik had eene ziekelijke gevoeligheid ten aanzien van vele dingen, waarvan hij en mijn vader niets begrepen, zoodat zij daarin onmogelijk met mijn gevoel konden overeenstemmen. Mijne moeder kon dit echter wel, en wanneer ik dus met Alfred twist had of mijn vader mij barsch aankeek, placht ik naar mijne moeders kamer te gaan en bij haar te gaan zitten. Ik herinner mij nog zeer wel hoe zij er altijd uitzag met hare bleeke wangen, hare zachte, ernstige oogen, en haar wit kleed. zij droeg altijd wit, en ik placht altijd aan haar te denken als ik in de Openbaring las van de heiligen, die in lijn linnen, helder wit, gekleed waren. Zij had veel smaak en talent, inzonderheid voor de muziek, en zij was gewoon op het orgel de statige muziek der Katholieke Kerk te spelen, en daarbij te zingen met eene stem, welke meer naar die van een engel dan van eene sterfelijke vrouw geleek; en dan legde ik dikwijls mijn hoofd in haren schoot, en schreide en droomde en voelde dingen, waartoe het mij aan woorden ontbrak om ze te zeggen.

In die dagen had men de zaak der slavernij nog nooit zoo onderzocht als nu, niemand droomde dat er eenig kwaad in stak.

(Wordt voortgezet.)